

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

Harc a Terv teljesítéséért a szakszervezetek központi feladata

Első tervünk során a vállalatok és gyárak szakszervezeti bizottságai és üzemi bizottságai a pártszervezet állandó vezetésével és irányításával tömegjellegű biztosítottak az Állami Terv teljesítéséért és túlszárnyalásáért folyó harcban. A szovjet szakszervezetek egyszerű tapasztalatait felhasználva a dolgozók mind szélesebb tömegeit vonták be a szocialista versenyekbe. Amíg a múlt év elején mintegy 150 ezer dolgozó vett részt a szocialista versenyekben, addig az év végére ez a szám a 600 ezret is meghaladta.

1950. évi Állami Tervünk új, fokozott feladatokat állít a dolgozók elé. A kitűzött cél elérésében és túlszárnyalásában a szakszervezeti mozgalomra, főleg pedig a szakszervezeti bizottságokra és üzemi bizottságokra hárulnak komoly tennivalók. A szakszervezeti bizottság és az üzemi bizottság a szakszervezeti aktivitás alapja. Ezek mozgósítják és szervezik meg a dolgozók munkáját a Terv teljesítésére és túlszárnyalására. A Terv teljesítéséhez és túlszárnyalásához a legfőbb eszköz a szocialista verseny. A verseny lehet egyéni, csoportos és üzemi, olyan formán, hogy mind az egyéni és a csoport, mind az üzemi versenyben a termelési tervhez kötött konkrét munkavállalást tartalmazzon. Ennek elérésére a gyár munkatervét időben — hónapokra, hetekre és napokra — és termelési egységeként — osztályonként, csoportonként, emberenként — fel kell osztani.

A szakszervezeti bizottságok és üzemi bizottságok az a feladata, hogy a szocialista versenyeket úgy szervezzék meg, hogy ezek a terv teljesítésében való részvételük eredményezze, megvalósítsák a tervelőirányzatban szereplő választékot és megfeleljenek a minőségi követelményeknek is. A szocialista verseny állandó legyen, ütemes, mint az emberi légzés. Ne hagyjon ki, de ne is legyen benne „szűk nyak“.

Érdekeltté kell tenni a dolgozókat a Terv teljesítésének és túlszárnyalásának harcában. Állandóan éljen benne minden dolgozóban, hogy a Terv reája és részének teljesítésével a maga és valamennyi dolgozó anyagi és művelődési színvonalának az emelését szolgálja. Ugyanezért érdekelteknünk kell velük azt, hogy amíg nálunk minden az előrehaladás, a jobb életért folyó harc szolgálatában áll, — s ennek a harcnak az eredményei nap mint nap mutatkoznak — addig a tőkés országokban a munkásosztály nyomorúságban, kizsákmányoltan és elnyomásban él; ezeknek az országoknak a gazdasági helyzete pedig a válság jeleit mutatja.

A szakszervezeti bizottságok és üzemi bizottságok nem hagyhatják figyelmen kívül a munkások kezdeményezését. A

kezdeményező szellem abból fakad, hogy a munkás magának tartja az országot, amelyben él és dolgozik, s előrevitelén a tőkés-földesúri rendszerben felszűrre nem kerülhetett teremtő erejével munkálkodni akar.

A szocialista versenyek során a szakszervezeti bizottságok és üzemi bizottságok szervezzék meg a tapasztalatacsereit. Tanulmányozzák az él-munkások és élbrigádok munkamódszerét. Gondoskodjanak arról, hogy a tökéletesebb munkamódszer a gyár, üzem vagy bánya minden részében bevezessék. A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a szénbányáiparban, a kohóiparban, az építőiparban és egész sor más iparágban bevezetett fejlett szovjet munkamódszerekkel az eredmény minden várakozást felülmúl. A termelés mennyiségi és minőségi növekedése, a termelékenység emelése végett szükséges a termelési értekezletek rendszeres megtartása. A termelési értekezleteken a kérdések megvitatása során szoros együttműködést kell megvalósítani a mesterekkel és technikusokkal.

Igen fontos, hogy a szakszervezeti bizottságok és üzemi bizottságok mindennapi munkájában szerepeljen a munkafegyelem megerősítése, a személyes felelősség fokozása, amelyről Sztálin elvtárs monddta, hogy nélküle a termelékenységnek némilleg is komoly emelése nem lehetséges. A szakszervezeti bizottság és üzemi bizottság napi tevékenységéből nem hiányozhatik a munka és a közhígyon iránti új magatartás elmélyítése.

Az 1950. évi Állami Tervünk teljesítéséért és túlszárnyalásáért folyó harcban a reájuk váró feladatot a szakszervezeti bizottságok és üzemi bizottságok úgy teljesíthetik, ha munkát adnak a szakszervezeti csoportoknak, foglalkoztatják ezeket. Amennyiben ez sikerül, olyan mértékben megy majd jól a munka a termelési terén és szakszervezeti vonalon egyaránt.

Állami Tervünk csakis a dolgozók összefogott erőfeszítésének következtében valósulhat meg: állandó harcban a nehézségek ellen, a rutin és a bürokrácia ellen. Harcba minden ellen, ami régi és elhaló, szüntelenül támogatva az újat és a fejlődőt.

A szakszervezeti bizottságoknak és üzemi bizottságoknak számot kell vetniük azzal, hogy a Terv teljesítéséért folyó harc központi feladata a szakszervezeti mozgalomnak. Ezt a megtisztelő feladatot a munkásosztály Pártja biztatra. Különösen szem előtt kell tartaniuk a szakszervezeti bizottságoknak és üzemi bizottságoknak azt, hogy az Állami Terv teljesítése hazánk további felvirágzását jelenti. A dolgozó nép életfeltételeinek és munkavizonyainak újabb javulását hozza. Ezzel pedig a béko és szocializmus győzelmetel taborát erősítik, amelyek ólen a Sztálin elvtárs vezette Szovjetunó áll.

Sztálin elvtárs fogadta Csu-En-Lajt, a Kínai Népköztársaság külügyminiszterét

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASS jelenti: J. V. Sztálin, a Szovjetunió miniszterelnöke január 22-én, vasárnap fogadta Csu-En-Lajt, a Kínai Népköztársaság Állami Közigazgatási Tanácsa elnökét és külügyminiszterét.

A fogadáson jelen voltak Wan-Csa-Sziang, a Kínai Népköztársaság rendkívüli nagykövete és meghatalmazott minisztere, valamint Visinszkij, a Szovjetunió külügyminisztere.

Tibet határához ért a felszabadító kínai néphadsereg

KANTON. — (Agerpres.) Az Uj Kína hírhírnökök jelentése szerint a kínai felszabadító néphadsereg elfoglalta Khotan városát, Szim-Kiang tartomány déli részének tartományi központját, amely Tibet határának közelében fekszik. Ez a katonai egység Kan-Su tartomány északi nyugati részéből, Tun-Ha-Wan tartományból indult el, áthatott a Gobi-sivatagon, amelyet rendkívül kedvezőtlen időjárási viszonyok mellett, hóviharakban 1500 kilométer mélységben egy hónap alatt megtisztított az ellenségtől. Ez alatt az egy hónapi idő alatt a felszabadító kínai népi hadsereg egységei 18 napig egyfolytában meneteltek. Khotan városának 40.000 lakosa a népi felszabadító hadsereget örömmel fogadta.

Meghalt Vaszil Kolarov a Bolgár Népköztársaság miniszterelnöke

SZÓFIA. — (Agerpres.) A Bolgár Távirati Iroda közli a Bolgár Kommunista Párt Központi Vezetőségének és a Bolgár Népköztársaság minisztertanácsának következő közleményét: — A Bolgár Kommunista Párt Központi Vezetősége és a Bolgár Népköztársaság minisztertanácsa a legmélyebb fájdalommal jelenti, hogy 1950. január 23-án éjjel 1 óra

40 perckor hosszas szenvedés után meghalt Vaszil Kolarov elvtárs, Georgi Dimitrov közvetlen és leg-hűségesebb harcostársa, a Bolgár Kommunista Párt egyik legrégibb vezetője és a Bolgár Kommunista Párt Központi Vezetősége Politikai Irodájának egyik legrégibb tagja, a nemzetközi munkásmozgalom kitűnő harcosa, a Bolgár Népköztársaság miniszterelnöke.

3 napig tartó nemzeti gyász Bulgáriában

SZÓFIA. — (Agerpres.) A Bolgár Távirati Iroda közli a Bolgár Kommunista Párt Központi Vezetőségének és a Bolgár Népköztársaság minisztertanácsának következő határozatát: — A Bolgár Kommunista Párt Központi Vezetősége és a Bolgár Népköztársaság minisztertanácsa Vaszil Kolarov elvtárs, miniszterelnök elhunyt alkalmából elrendeli a következőket: 1. Január 23-25. napjaiban 3 napig tartó nemzeti gyász az egész ország területén. 2. Vaszil Kolarov elvtárs, miniszterelnök temetésének megszervezésére kormánybizottság alakul, melynek tagjai a következők: Vladimir Popomov elnök és Georgi Trajkov, Todor Ivkov, Ruszi Hrisztozov, Ruben Lévi, Blagoj Ivanov, Cola Dragocseva, Ferdinánd Kozovszki, Ivan Mihajlov tábornok, Miso Mikolov a bizottság tagjai.

Vaszil Kolarov, a Bolgár Népköztársaság hétfőn elhunyt miniszterelnöke, Georgi Dimitrov hűségesebb harcostársa és közvetlen munkatársa volt, aki egész életét a bolgár munkásosztály és a nemzetközi munkásmozgalom harcának szentelte. Vaszil Kolarov 1877 július 16-án született, mint munkásszülő gyermek. Már ifju korában bekapcsolódott a szocialista mozgalomba. Mint diák, hűségesen látogatta a szocialista kulturális társaságok előadásait, ahol megismerkedett a marxista tanokkal. Jogi tanulmányait külföldön végezte, majd visszatérve hazájába, bekapcsolódott a Szocialista Párt munkájába. Vaszil Kolarov 1907 és 1910 között Georgi Dimitroval együtt számos nemzet-

közi kongresszuson képviseli a bolgár baloldali szocialistákat. Mint a bolgár parlament képviselője, az első világháború idején parlamenti beszédekben leleplezi az imperialisták és bulgáriai ügynökeik mesterkedéseit.

1919-ben Vaszil Kolarovot megválasztják a Bolgár Kommunista Párt Központi Vezetősége titkárává, majd 1933-ban a Kommunista Internacionale Végrehajtó Bizottságának titkára lesz. Dimitroval együtt 1923 szeptemberében, a bolgár munkások és földművesek fasiszta diktatura elleni felkelését vezette. A felkelés elfojtása után a forradalmi mozgalom két vezetője kénytelen száműzetésbe vonulni, ahol tevékeny részt vesz-

nek a Bolgár Kommunista Párt illegális harcában.

A dicsőséges Szovjet Hadsereg felszabadító harca után Kolarov 22 évi száműzetése után visszatér hazájába. Cselekvően részt vesz hazájának gazdasági és kulturális újjáépítéséért folytatott harcában, a népi demokratikus rendszer bevezetéséért és a szocializmus építéséért folyó harcban. A párti mekátárgyaláson Vaszil Kolarov, mint a bolgár kormány képviselője, fényesen védte a bolgár nép ügyét.

A Bolgár Népköztársaság kiküldetése után Kolarovot kinevezték a Nagy Nemzetgyűlés elnökévé, majd a Bolgár Népköztársaság ideiglenes elnökévé. 1947 december 11-én kinevezték a Bolgár Népköztársaság miniszterelnökhelyettesévé és külügyminiszterévé.

Dimitrov halála után Vaszil Kolarov lett a miniszterelnök. Vaszil Kolarov egész életét a munkásosztálynak és hazájának szentelte. Lángoló hazafi, aki a haza iránti szeretetét a proletár nemzetköziségre, a hatalmas Szovjetunió iránt érzett testvéri szeretetére, a dicsőséges Szovjetunio Kommunista (bolsevik) Párt és Sztálin elvtárs iránt érzett forró és megingathatatlan szeretetre és ragaszkodásra alapozta.

A DVSZ végrehajtó bizottsága táviratban követelte az ENSZ főtitkárától az ártatlanul halálraítélt görög diákok szabadon bocsátását

BUKAREST. — A Demokratikus Ifjusági Világszövetség Bukarestben üléső végrehajtóbizottsága, a következő táviratot küldte az Egyesült Nemzetek Szervezete főtitkárának:

A Demokratikus Ifjusági Világszövetség végrehajtóbizottsága felhívja az ENSZ titkárságának figyelmét, hogy a görög kormány visszautasította az ártatlanul halálraítélt 17 görög diák kegyelmi kérényét.

A végrehajtóbizottság határozottan tiltakozik az athéni kormány c szörnyű cselekedete ellen és 60 millió ifju nevében fordul az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez, hogy azonnal lépjen közbe az ártatlanul halálraítélt görög diákok szabadonbocsátása érdekében. A Demokratikus Ifjusági Világszövetség végrehajtóbizottsága megvan győződve róla, hogy az ENSZ nem engedi meg a 17 diák kivételését.

A Demokratikus Ifjusági Világszövetség végrehajtóbizottsága.

Nagyobb egyetértést a tanító és a dolgozó földműves ifjak között

Csak ez biztosítja a választói kulturájai továbbfejlesztését

Választó Kolozs megye egyik vegyes lakosságú községe. Azok közé a községek közé tartozik, melyekben a multban a reakció, a sovinszta és nacionalista újítás igen termékeny talajra talált. Líderenyomásait nehezedett a községre földesúr, kulák s a szekerükbe kapaszkodó tisztviselők, tanítók, kis és nagy pócák serege, Románok, magyarok és cigányok laknak a községben. A multban elég volt ehhez a szóc, hogy a különböző nemzetiségű, de egyformán kisemmizett emberek egymással menjenek. A kizsákmányolónak pedig volt rá gondjuk, hogy nem is elejtett, de jól megfontolt szavakkal ültessék el a nemzetiségi gyűlöletet a dolgozók tudatába. De vigyáztak arra is, hogy a kizsákmányoltak minél tudatlanabbak legyenek. Pop Alexandru mesélte a következőket: Gyermekkorában szolgának kellett beállania. Amikor az apja jelentette az akkori tanítónak, hogy emiatt nem tudja iskolába küldeni, a tanító így válaszolt: — „Hála istennek, legalább eggyel kevesebb...!”

A fálvezetett dolgozók csak lassan tanultak meg látni új úton járni. A magyar gyerekek egyideig ismeretlen maradtak ki az iskolából. Nem tudtak összeférni a román gyerekekkel. Megindult a kulturális élet, sokáig azonban a nemzetiségek elszigetelt kulturális élete volt ez.

A JO SZERVEZÉS ÉS FELVILÁGOSÍTÁS EREDMÉNYE

Lassankint azonban kezdtek felelősséget vállalni a dolgozó. A Román Munkáspárt tanítója egyre mélyebb gyökereket vert tudatukban. Az iskola termet megteremtett. Esténként vígjátékok fénye imbolygott végig az utcákon. Tanulni, művelődni mennek a falu dolgozó földművesei, s a volt Bányá-palatában működő kenderfeldolgozó üzem munkásai. Az iskola termeiben és a kultúrtházban, petróleumlámpák fénye mellett házas-harmincas csoportokban tanulják az abécét, szindarab, tánc, vagy énekkari próbákat tartanak, politikai előadásokat hallgatnak, szemináriumokat mondanak el véleményüket, tisztázzák a számukra homályos kérdéseket.

Sokat fejlődött Választó kulturális élete az utóbbi időben. Jó szervező és felvilágosító munkára utal ez a tény. A kultúrtházban 130 tagból álló énekkara, román és magyar táncosportja és színjátszó csoportja van. Fúvószenekara 22 tagú. Harmincan most tanulnak hangszeren játszani. Stoica Pavel, a kolozsvári Állami Román Opera zenekarának tagja rendszeresen kijár Választóra, hogy a tanulni vágyókat oktatásban részesítse. Felemlétek az olvasókörök számát, négyről tizenkettőre. Jó szolgálatot tesz a könyvtár is; mintegy 5—600 román és magyar könyvet foglalt magában. Pontos nyilvántartást vezetnek a könyvekről s az olvasókról.

A kulturális munka tervszerűen folyik. A kultúrtház vezetőinek és a tantestület minden tagjának pontosan meghatározott munkaköre van. E munka a munkások öntudatáról tesz bizonyosságot.

Az analfabéta iskola 105 frásztudallal ölel fel. A tantestület tagjai az idővel teljesen felkészültek számolni az írástudalláságot. Munkájukban erős támogatást kapnak a Román Munkáspárt vezetőségétől. A helyi párt-vezetés bizottságtól és a tömegszervezetektől. A helyi párt-vezetés megbízottja és az ido-

iglenes bizottság alelnöke általában ellenőrzi a helyszínen az olvasókörök, politikai tanfolyamok, analfabéta iskolák jó menését, s általában a kulturális élet minden megnyilvánulását. Allandóan felvilágosító munkát végeznek, ha kell emberről emberre, a tömegszervezetek vezetőivel együtt. Így érték el azt, hogy tapasztalatcseré keretében segítséget nyújthattak a banchidai kultúrtháznak és a járási kultúrtersekeny első díjat nyertek. S nem utolsó sorban azt, hogy a nemzetiségek közötti ellentétek egyre jobban elhalványultak a kulturális és felvilágosító munka egyik legnagyobb sikere, hogy a különböző nemzetiségek együtt tartják ünnepélyeiket, rendezvényeiket.

Van azonban Választó kulturális életének egy figyelemreméltó fogyatékossága is. A magyar nemzetiségű dolgozók elég számottevő része nem kapcsolódott be kellégitő módjára a kultúrthoz munkájába. E ténynek személyi okai vannak. Az egyik magyar tanítót betegsége kikapcsolta a munkából. A magára maradt tanítónő, sőt a munkatársak kezelték ellenőre, jóm képezte összefogni a magyar dolgozó földműveseket a kulturális munka számára. Sokan — igen helyesen — a román nyelvű folyó politikai tanfolyamokon vesznek részt, bekapcsolódnak az ének-karba, olvasókörök munkájába stb. Van Választóban olyan olvasókör is, mely két

nyelvben működik. Nem engedhető azonban meg, hogy a dolgozó földművesek tekintélyes része kumaradjon a kulturális élet folyamatából. E kérdést egy új, emelő tanterv beállítása oldhatná meg gyökeresen. De van megoldás az adott körülmények között is. Ez pedig egyrészt a jelenlegi magyar tanító munkamódszereinek másrészt a magyar anyanyelvű dolgozó földműves ifjúság magatartásának megváltoztatása. Adám Mária tanítónőnek fokozottabb mértékben igénybe kell vennie román kollégái segítségét, melyet ők jóindulattal fel is ajánlottak. Egyben azt is be kell látnia, hogy sem idegeskedéssel, sem pedig erőszakos eszközökkel sem lehet jó munkát végezni. Ugyanakkor a dolgozó ifjaknak fel kell számolniuk azt a magatartást, mely lényegében a tanító munkájának a lebecsülését rejti magában. Meg kell érteniük, hogy a tanítókat a Román Munkáspárt a dolgozók érdekeinek a szolgálataira állította munkahelyükre. Munkájuknak igen komoly része pedig a kultúrthoz keretelt köztöltény le. Meg kell tehát változtatni a tanító s a dolgozó földműves ifjak között jelenleg fennálló komolytalan s egyben egészségtelen légkört. A sikerért kultúrális élet újabb sikert fogja ez jelenteni. Az eddigi eredmények biztosítékul szolgálhatnak rá, hogy e kérdés is rövidesen megoldásra kerül.

ORBÁN LAJOS

Rövidesen megjelenik

GAÁL GÁBOR

„Valóság és irodalom” című tanulmánykötelet

A napokban jelenik meg Gaál Gábor akadémikus „Valóság irodalom” című tanulmánykötelet, az Allami Könyvkiadó kiadásában. A kiváló irodalom-kritikus, Népirohmányunk magyar nyelvű irodalmának egyik legismertebb egyénisége, a legutóbbi kusz (1929—1949) folyamán írt tanulmányainak legjavát bocsátja előadásra.

A kötet megjelenése magyar nyelvű irodalmunkban komoly házagpótló szerepet tölt be, mert fejlődő hazai irodalmunkban és pen a magas színvonalu irodalmi és kritikai tanulmányok teret mutatkozik a legnagyobb hiány. A kötet útmutatóul és segítségül szolgál írők, irodalom-tanárook és mindazok számára, akik az irodalommal s annak sokrétű vonatkozásaival elmélyülten foglalkoznak. Gaál Gábor tanulmányköteletének megjelenése irodalmunk újabb sikerét fogja jelezni, irodalmi életünk komoly esemény lesz.

ION LUCA CARAGIALE:

Két sorsjegy

Novellák

— ALLAMI KÖNYV KIADÓ BUKAREST —

A multszázadvégi román társadalom nagy bírálóját és osterozóját eddig inkább csak szindarabjaiból ismerte a magyar olvasóközönség. Ez a kötet most új oldaláról, mint novella- és karcolatírót mutatja be Caragiale. Akárcsak szindarabjaiban, a novellákban is utólríthetetlen biztonsággal nyul a korabeli társadalom kérdéseire s hol a maró szatíra, hol a csattanó humor eszköztárat alkalmazja a romlottat, a fekélyt, a nevelésgeget. E novellákból és karcolatokból a társadalom minden hibáját élés szemlélő író éles kritikái magatartása bontakozik ki. De bíráló és elutasító magatartása, világos látása ellenére, Caragiale mégsem állhatott kifejezett módon a társadalmi haladást kép-

viselő osztályerők szolgálatában, mert az egymással cimboráskoló politikai érdekszövetségeken nem fedezte fel a világ új arckialakító erői társadalmi börtőzőjét, a kialakuló és egyre szerveztettebb arcvonalba tönörülő gykászostályt. Írásai azonban így komoly értékkel bírnak a mai olvasó számára, mert amelltt, hogy kitűnő olvasmányt nyújtásnak, polgári társadalmat rojthatásnak, szinte felfedésével hozzásegítene a multszázadvégi és a századele társadalmi valóság mélyebb megismeréséhez.

A kötet — amely gondos válogatásban, Caragiale legsikerültbb novellái és karcolatait tartalmazza, — Nagy Elek fordításában jelent meg.

SZINHÁZI MÜHELY

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR SZINHÁZ Sziálón elvtárs 70 születésnapja tiszteletére Szinházi Műhely címen majdnem 100 oldalas műsorfüzetet adott ki. Felszabadulásunk óta az első szinház kérdéssel ilyen komolyan foglalkozó kiadvánnyal még nem találkoztunk. Hiányzott is a szinházban folyó új művészi élet munkája és ideológiai nevelési eredményeinek összefoglalása és kiértékelése.

A műsor-füzet első fele tanulmányokat foglal magában.

Szerencsés gondolat volt, hogy már az első füzetben közlésre került az orosz szinházban realizmus megteremtőjének. Szocializmus-szkihjákn Színházetiájája. A zseniális rendezők és művész nevelők ez az alapvető tanulmány minden színész számára iránymutató kell legyen, de kívánatos volna, hogy a szinház közönsége is megismerje, hogy általa értékelje és becsülje azt a munkát, amelynek ő csak az eredményét látja az előadásban. Száva Mihály: a szovjet drámairodalom útja című cikkében ismerteti a Nagy Októberi Szocialista Forradalom utáni szovjet drámaturgia fejlődésének főbb szakaszait. Vázolja cikkében, hogy a szovjet drámaturgia a polgárháboru korától, — a progresszív realista orosz drámairodalmi hagyományok átvételével és továbbfejlesztésével, — hogyan fejlődött a szocialista realista dráma megteremtéséig, hogyan vált részesévé a szocializmus építésének, hogyan vette ki részét a Nagy Honvédő Háboru megteremtésében.

s ma hogyan kapcsolódik bele a kommunizmus építésébe. Áramlatot a szocialista realista dráma azokra a jellegzetes eredeti sajátosságaira, amelyek a szovjet drámaturgia a világon más drámairodalomtól megkülönböztetik és magasabbrendűvé teszik. A. Kárenin: Vsevolod Ivánov: 14—69-es páncélvonat című színművéről írott tanulmányának közlése nagy segítséget jelentett színészeknek és a közönségnek abban, hogy a nálunk is nagy sikerrel bemutatott darabot teljesen megértse és jelentőségében értékelni tudja. De kitű-

nő példát nyújt Kárenin tanulmánya arra is, hogyan kell elemezni, értékelni egy darabot, annak rendezését és a benne szereplő színészek alkotó munkáját. János György: Maskarák alkonya című tanulmányának a megírását a szinház Goldoni: A furfangos özevegy c. darabjának az előadása tette időszerűvé. Az alapos áttértekelő tanulmány a felújítás elé vágott s így a közönségnek módjában állott már az előadás előtt megismerkedni az orosz drámájával.

A MŰSOR-FÜZET második felét a Kritika-Önkritika tejezete jelenti. Jordáky Lajos: A szocialista realista szinház utján tanulmányában Davidoglu: Bánászok és Ivánov: 14—69-es páncélvonat c. darabját, illetve azoknak előadásait elemzi. Tanulmány a bevezetőjében megállapítja, hogy a szinház „forradalmi lépéssel lépett a szocialista realizmus útjára. A szinház első két bemutatásával megvalósította nagymértékben a maga cél kitűzött feladatokat”. A Román Munkáspárt által kijelölt és meghatározott irányelvek és a szovjet szinházak nagyszerű példájának közvetítése hozzásegítette a kolozsvári Állami Magyar Szinházat ahhoz, hogy a Bánászok és a Páncélvonat előadásaiban pártiszertű művészetet valósíthasson meg.

Kétségtelen, hogy a szinház munkája jelentős fejlődést mutat. — az előbbi felvezető szemlélettel és az szocialista realista szinházszáz terén De ahhoz, hogy az új művészi irány teljes mértékben megvalósulhasson, — továbblatban Jordáky — „az elvszerű kritika igen nagy szükség van fejlődésének fellátésának még csak a kezdő ténfőtés drámaturgának és szinházszázunknak”. Kár, hogy nem foglalkozik eléggé behatóan a rendezés kérdésével az eplázó szereplőkkel a szereplők beszédhibáival. stb. Hóhán Jenő a Ludas Matyi előadásáról írt beszámolójában választottan utat tett meg Ludas Matyi, amíg a ponyváról felszabadulásunk óta immár másodszer elju-

tott a kolozsvári szinházra. Sajnos, nem sok szerencséje van. „Megállapíthatjuk: „Ludas Matyi” szinházunkban való előadása lényegesen elmaradt az előző két bemutatónak eredménye mögött. Ludas Matyi szinház megvalósítása csak fél-eredmény”. Miért? Hóhán Jenő nyílt bírálatában nyitva hagyja a kérdést.

Kétségtelen, hogy a műsor-füzet mind az első, mind a második felében komoly anyagot tartalmaz. Eppen ezért szükségesnek mutatkozik, hogy a szinház igazgatósága állandósítsa a megindított műsor-füzet kiadását. Kívánatos első-sorban azért, mert a füzetben az építő kritika és önkritika szellemében megteremtett művészi és ideológiai kérdések igen komoly segítségül nyújtanak a színészeknek az új szocialista realista szinházszáz megismerésére és megvalósítására. Szükségese ezért is, mert tájékozató jellegével, egészséges kritikai hangjával, kitűnő eszközként mutatkozik arra, hogy a szinház közönségét nevelje és szinház műveltségében izmosítsa.

A füzet kiállítására több gondot kellett volna fordítani. Az amugy is kicsi szinház felvételek homályosak, sötétek. A között szinház képekből alig lehet valamit látni. A képes oldalak feltétlenül jobb papírt érdemeltek volna.

*

A SZINHÁZ IGAZGATÓSÁGÁNAK minden bizonytal már megvanak a tervei a következő füzetek anyagára vonatkozólag is. Nem ártana azonban, ha figyelembe venné a közönség kívánásait is, nemcsak a színészek, hanem a közönség számára is megjelentetni műsor-füzetet.

A közönség szempontjából kisé elvont a műsor-füzet első számak. A szinházi műhelynek inkább csak az elméleti, az írók munkáját tükröz; és nem a szinházot, nem a színész munkáját, pedig a szinházról, mint a legösszetettebb művészeti, mintahelyéről csak, mint az elmélet és a gyakorlat egységéről lehet beszélni.

Az előadást néző közönséget elsősorban az érdekli, hogyan jön

léte az előadás. Hogyan folynak a próbák, hogyan készülnek a díszletek, jelmezek, maszkok; milyen munka folyik a szinházi műhelyekben. Érdekelne hogyan készül szerepére a színész, rendezésére a rendező; hogyan folyik le egy természetes, nagy léletet már az első füzetben kitérni ezekre a kérdésekre, de a következőkben feltétlenül foglalkozni kell ezekkel a gyakorlati természetű kérdésekkel is.

FELTÉTLENÜL FOGLALKOZNI

KELL a következő füzetek keretében a kolozsvári magyar szinházszáz Októberi Szocialista Forradalom után a szovjet szinházak megőrizték a nagy demokratikus színház realista szinházszáz stílusát. „A szovjet szinházban tovább fejlődtek és betetőződtek a régi orosz szinház legjobb hagyományai.” (Morozov). A szovjet szinházának a hazai és külföldi klasszikus darabok színjátszásai hagyományainak őrzése és továbbfejlesztése arra kell indítsák a mi szinházainkat is, hogy nagyobb gondot fordítsanak a nemzet szinházszáz örökségének a kérdésére. Vagy elvethetjük: Egressy, Ecsedi Kovács Gyula, Jászai, Pethes, Sugár, Szacsivay, Szentgyörgyi, Főth Elek örökségét, az okori klasszikusok, Shakespeare, Molière paratlan szinházszáz hagyományait? Nyilvánvaló, hogy nem, ha szilárd alapokra akarjuk építeni az új szocialista realista szinházszázunkat. De ahhoz, hogy a realista hagyományainkat megőrizzük és továbbfejlesztessük, feltétlenül meg kell, hogy teremtsük szinházaink a szinházszáz múzeumokat.

Helyet kell biztosítani a füzetekben az előadások néző közönsége kritikájának. A közönség kritikájában a szinház saját munkájának szempontjából is értékes tájékoztatást kaphat. Az elvi kérdések állandó vitája mellett kívánatos volna, hogy az egyes füzetek rövid beszámolót nyújtsanak a hazai, a szovjet és a népi demokráciák szinházzi világának fontosabb eseményeiről.

SZABÓ LAJOS

Megkezdtek a formozai partraszállás előkészítését

PEKING. — A kínai néphadsereg 3. hadseregénél működő kommunista pártbizottság és a keletkínai főhadiszállás legutóbb hozott döntésében kitűzött hat feladat közül a legelső, hogy Kína délkeleti partja mentén és Formozszigetén végleg kiirtsák Csang-Kai-Sek banditáinak maradványait.

A néphadsereg valamennyi parancsnoka tanulmányozza azokat a technikai feltételeket, amelyek szükségesek a partmenti szigeteken és Formozán végrehajtandó partraszállási hadműveletekhez.

A többi feladat arra irányul, hogy még egységesebbé forasszák össze a fegyveres erőket, fokozzák a csapatok politikai oktatását, továbbá, hogy a hadsereget a nép terheinek csökkentése céljából beállítsák a termelő munkába.

Kivonult az atomerőbizottság üléséről a Szovjetunió képviselője

NEW-YORK. — Az ENSZ-atomerőbizottság hat állandó tagállamának képviselői január 20-án, pénteken tanácskozársra

ültek össze. Malik, a Szovjetunió képviselője javaslatot terjesztett elő a Kuomintang képviselőjének kizárására a bi-

zottság állandó tagjai közül. Mivel ezt a javaslatot elutasították, a Szovjetunió képviselője elhagyta az ülést.

A szakszervezeti csoportok jó munkája nyomán

a januári előirányzat 55 százalékos túlszárnyalását vállalták a tordai „Proletarul“ téglagyár dolgozói

TORDA. — (Tudósítónktól.) A tordai „Proletarul“ téglagyár dolgozói a múlt év nagy eredményein felbuzdulva még nagyobb lendülettel fogtak hozzá az idei Terv teljesítéséhez és túlhaladásához. A napokban üzemi ülést tartottak, amelyen a szakszervezeti csoportok részletesen feldolgozták az 1950-es Állami Terv teljesítéséért a dolgozókra háruló feladatokat. A munkavállalások egész sora hangsúlyt el. A dolgozók vállalták a januári előirányzat 55 százalékos túlszárnyalását. Stanou Gligore, Józsa Balázs, Popa Lucrecia 50—55 százalékos normadöntéseinek példája nyomán. A tordai „Proletarul“ téglagyár szakszervezeti csoportjai

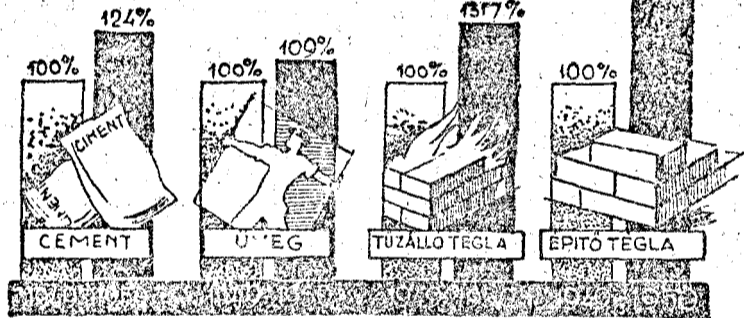
hetenként, sőt gyakrabban is tartanak értekezletet, ahol a szakszervezeti csoportfelelősök tanácsokkal látják el a dolgozókat: hogyan alkalmazzák az új munkamódszereket, hogyan érnek el nagyobb nyersanyag-megtakarítást, hogyan kuszából, hető ki a holtidő, hogyan biztosíthatják leginkább a munka-fegyelmet, hogyan tartják karban és hogyan gondozzák gépeiket.

Az egész üzemben megszervezték az egyéni és csoportversenyeket. A második szakszerve-

zeti csoportban 52 dolgozó áll egyéni versenyben. A versenygrafikonokat napról-napra vezetik. Így minden nap pontosan ellenőrzik az elért eredményeket. A napokénti ellenőrzés egyre több dolgozót emel az élmunkások sorába. A dolgozók vállalták a termelési költség 3 százalékos csökkentését.

A gépek állandóan jókarban vannak, a kemeccék pedig egyenletesen égetőképesek. Anyag- és munkamegtakarítást jelent ez és azt, hogy a megrendeléseket késedelem nélkül, pontosan teljesítheti a gyár. Az üzem termelése és a termelt áru minőségére jellemző, hogy a tordai „Proletarul“ téglagyár ma már nemcsak a helybéli üveg-, cement- és porcelángyárakat látja el samott-téglával, hanem vagonvételben szállít a vajdahunyadi vasgyárnak is.

A szakszervezeti csoportok alapos munkájának, a jól megszervezett munkaversenyeknek tulajdonítható, hogy a múlt év utolsó negyedében a hulladékanyag felhasználása révén — amelyből másodrendű téglát állítottak elő — 1 millió 790 ezer lejt takarítottak meg az üzem dolgozóit.

Az 1950. évi Állami Terv előirányzata szerint 24 százalékkal több cementet, 9 százalékkal több táblaüveget, 31,7 százalékkal több tűzálló téglát és 91,5 százalékkal több építő téglát termelünk.

Az energiatermelő ipar fejlesztése nyomán

1950-ben valamennyi kolozsvári üzembe bevezetik a földgázt

KOLOZSVÁR. — Az 1949-es év volt az első tervgazdasági esztendő Népköztársaságunkban. A Terv az egész nemzetgazdaság fejlesztésére s elsősorban az ipar, különösen a nehézipar kiépítésére fektette a fösúlyt. Így az előirányzott 82 milliárd lej beruházási alap 47,2 százalékkal fordítják a nehé- és könnyűipar kiegészítésére: új üzemek, bányák, gyárak felépítésére. Hatalmas munkalendülettel, szocialista munkaversenyekkel fogtak a Terv teljesítéséhez az ország dolgozói. A dolgozók erőfeszítései nyomán a termelés 18 százalékos növekedése közel 30 milliárd lejjel növelte a nemzeti jövedelmet. A második Állami Terv még nagyobb lehetőséget nyújt az ipar gyors fejlődésének. Az üzemek fejlesztése céljából minden lehetőséget megad arra, hogy a gyárak kellőképpen el legyenek látva nyersanyagokkal s üzemanyagokkal. Így például az 1949-es tervben a földgáz feltérására, mint egyik legjelentősebb energiaszükségletet és versenyipari nyersanyag kitermelésének fokozására 21 kitermelő-

szondát és 5 kutatószondát építettek.

Ez lehetővé tette, hogy 1950-ben 8,9 százalékkal fokozható a földgáztermelés.

Mit jelent ez a gyakorlatban iparunk számára?

Kolozsvár egyike az ország legnagyobb ipari központjainak. Az üzemek energiaszükségletüket évtizedeken keresztül a drága pénzen vásárolt és messziről szállított kőszénrel, vagy még drágább fával fedezték. Ez természetesen nagymértékben drágította a termelési költséget és így az ipari termékek árát. Az államosítás után megváltozott a helyzet. — 1948-ban a nagyobb üzemekben: a „Herbák János“ cihégyárban, az „Unirea“ acélgyárban, a „Szabadság“ butorgyárban és az „Iris“ porcelángyárban; az elmúlt évben pedig a kisebb kolozsvári üzemekben is bevezették a földgázt.

A terv szerint 1950-ben az összes üzemekbe, így többek között a most épülő Electrocarbon-gyárba és az Armatura-gyárba is bevezetik a gázt.

Földgázfogyasztásunk évről-évre emelkedik. 1948-ban mindössze 21 millió köbméter fogyasztás volt. 1949-ben pedig több mint 42 millió köbmétert fogyasztott el a város.

A földgáz használata az iparban hatalmas pénz- és munkamegtakarítást jelent. Az „Iris“ porcelángyárban 1949-ben 60 százalékos üzemanyag-költségmegtakarítást jelentett a földgáz használata. Hogyan? Először is így olcsó energiaszükséglettel, illetve tüzelőanyaggal dolgozik. Másodszor munkaidőmegtakarítást jelent. A földgáz könnyen kezelhető, a dolgozónak nem kell időt tölteniök a fa, vagy szén behordásával és a fűtéssel. Emellett tiszta tüzelőanyag. Nem szennyezi a levegőt a füst és a korom. A dolgozók pedig meleg munkahelyen dolgoznak.

Az olcsó ipari energiaszükséglet nemcsak a gyáraknak és üzemeknek jelent hatalmas pénzmegtakarítást, hanem egyben a nemzetgazdaságnak is: a nemzeti jövedelem növelését jelent, hogy az értékes szént és fát nem fűtéscélra, hanem nyersanyagként használják.

A római katolikus egyháznak is érdeke és kötelessége, hogy Népköztársaságunk építésébe és a békéért folyó küzdelembe bekapcsolódjék

— írják leveleikben a katolikus dolgozók

KOLOZSVÁR. — Szerinte hazánkban, csakugy, mint a világon mindenfelé, egyre szélesebb dolgozó tömegek — munkások, dolgozó földművesek és értelmiségiek — kapcsolódnak be a békéért folytatott mindennapi küzdelembe. Nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül kötelességének érzik minden dolgozó oda állani a világ békéjének megvédéséért küzdő front tagjai közé, melynek élén a hatalmas Szovjetunió áll. Ez a kötelességérzet és a békéért való felelősségérzet szólaltatja meg hazánkban, a Román Népköztársaságban élő római katolikus alsópapságot, plébánosokat, szer-

zeteseket és tanárokat s ezért sürgetik a római katolikus egyház főhatóságát, hogy keresse a meg-egyeztést népi demokratikus állammunka vezetőivel és felszámolva minden elzárkózási szándékot, álljon határozottan a békéért és haladásért küzdők oldalára. A katolikus papságnak ez a kívánsága igen erőteljes visszhangra talált a katolikus hívők taborában is. Ime, miként írnak erről a szerkesztőségünkhez juttatott leveleikben:
Csűrös István kolozsvári egyetemi előadó tanár többek között a következőket mondja:

„Örömmel láttam a római katolikus lelkészek megnyilatkozását, mely tökéletesen megfelel a római katolikus vallású tömegek lelki szükségleteinek és a fölött nem térhetünk szótlanul naprendre.

Nálunk, a Román Népköztársaságban, fokozott lendülettel és szabadon folyik az építés s mégis nálunk is akadnak, akik így sóhajtanak: „Inkább háboru, mint szocializmus”. — Kik ezek a minden emberi értésből kivetkőzött fenevadok, akik az építés helyett a rembolást, az élel jobbátétele helyett vért, pusztulást és nyomort akarnak? A válasz egyszerű: a dolgozó nép ellenségét, akik számára a kizsákmányolás biztosította semmittevő életüket.

Csodálkozva kell megállanunk a népünk életében jelentős szerepet betöltő római katolikus egyház magatartása mellett. A vezetőségbe így él, ennek a földnek a kenyérén és képes télenlél nézni a békéltábor küzdelmet, mintha az egész emberiség mindennapi életét, a maga ezer megnyilvánulásával a vallás egyik célját — az emberek közti békét — érinti hatalmas kérdés: a béke ügye távol állana tőle.

A római katolikus egyház vezetőségének meg kell találnia az utat, amely az építő, békét akaró munkába való bekapcsolódáshoz vezet. A béke táborának küzdői nem hitben és kegyelemben megnyugvó árvákat, özvegyeket és gyermekeket elvesztett anyákat akarnak malasztos szavakkal vigasztalni, hanem azt akarják, hogy a kizsákmányolás világot és annak szülőitjét, az imperialista uszítóktól áhított háborút, mely annyi özvegyet, árvát eredményez, kitöröljék az emberi társadalom történetéből.”

Hasonló értelemben ír SZÁVA Kristóf gyulafehérvári nyugalmazott tanár is levelében.
„Alulírott Száva Kristóf gyulafehérvári lakos, római katolikus vallású nyugalmazott tanár az alkotmányunkban biztosított vallás-zabadság szellemétől áthatva kijelentem:”

Kíváncsnak és szükségesnek tartom azt, hogy egyházunknak hazánkban élő papjai és hívei együttesen kapcsolódjanak a Román Népköztársaság építő munkájába. Cél szerűnek és szükségesnek tartom, hogy a római katolikus egyház romániai illetékes főpapjai és vezetői az államtényezőknél tegyék meg a kezdeményező lépéseket arra vonatkozóan, hogy létrejöhessenek a békés és építő együttműködés feltételei.”

HARALY Béla ugyancsak gyulafehérvári nyugalmazott tanár pedig ezeket írja:

„A lapokban nap-nap után olvasok megnyilatkozásokat egyházi és világiak részéről, hogy Népköztársaságunk és a római katolikus egyház között mielőbb jöjjön létre meg egyezés. Ez a meg egyezés mindnyájunk közös ügye. Az illetékes egyházi főhatóságok meg kell találják az utat és módot arra, hogy ez a meg egyezés létrejöhessen a békés továbbfejlesztés érdekében.”

Es végezetül hadd idézzünk tízenyolc tordai katolikus dolgozó közös leveléből:

„Alulírott tordai római katolikus lakosok Népköztársaságunk zartalan fejlődése és a béke megvédése, a szocializmus fokozottabb építése érdekében teljes mértékben csatlakozunk a római katolikus lelkészek és plébánosok különböző újságokban kifejezett azon óhajához, hogy a római katolikus egyház rendezze Népköztársaságunkhoz való viszonyát.

Ellátunk minden olyan tevékenységét, mely Népköztársaságunk békés építő munkáját igyekszik megzavarni és nem vállalunk közösséget senkivel, aki nem igyekszik ehbe a hatalmas, jobb életet teremtő építő munkába bekapcsolódni.

- Balogh Ferenc, munkás
- Özveggy Ilyés Gergelyné, háztartásbéli
- Tar Rózsi, tisztviselőnő
- Schumann Gyula, munkás
- Nagy Árpád, munkás
- Fodor Imre, egyházi tanácsos
- Tökés Lili, tanítónő
- Liptai István, munkás
- Lászlóffy Aladár, tanító, egyházi tanácsos
- Dr. Gogomán Gábor, tisztviselő
- Stémián József, egyházi tanácsos
- Kovrig Gergely, tisztviselő, volt papi szemináriumi hallgató
- Mike Lajos, földműves
- Virág Lajos, földműves
- Kerkes László, tisztviselő
- Kovács Ferenc, munkás, a Munka II. oszt. kiténtetette
- Simonffy Balázs, tanító-kántor

34.000 dolgozót bocsátottak el egyetlen napon két amerikai gyárból

NEW-YORK. — Az amerikai szénbányászok sztrájkmozgalma más iparágakra is áttört. A Bethlehem-Steel acéltrösztöt kjszólló vasútvonalak dolgozói is sztrájkba léptek. A vasutasok a bérek emelését és a munka órák emberregebb megosztását követelik. A detroit-i Chrysler-gépkocsigyár anyavállalatának dolgozói bérköveteléseket be-

nyújtották az igazgatóságknak. Ebben kollektív szerződést és a társadalombiztosításban való részesedést követelték. Az amerikai monopolisták a munkások követelésére brutálisan módon válaszoltak. A Chrysler-gyárból 20.000 munkást, a Bethlehem-Steel New-York-i munkai gyárból pedig 14.000 munkást bocsátottak el.

ORSZÁGUNK minden tájáról

KONSTANCAN

a városi ideiglenes bizottság az egészségügyi minisztérium támogatásával a Duna-Fekete-tengeri csatorna munkásai részére poliklinikát létesített. A poliklinika belgyógyászati, sebészeti, fogászati és röntgenosztálya működik. Csernavodán és Navodariban ugyan-csak poliklinika nyit a csatorna munkásai számára.

SZEKELYUDVARHELYEN

a megyei ideiglenes bizottság kulturális ügyosztálya az év első negyedében tanfolyamot indít a falusi kulturothronok könyvtársai számára. A tanfolyam 10 napot tart.

NEGRESTI

konstancamegyei község állami gazdaságába bevezették a villanyt. A munkában tevékeny részt vettek a konstanci villamosági szakiskola IMSz-tagjai, valamint az állami gazdaság dolgozói.

TELEAJEN

Prahova-megyei község „11 Junie” elnevezésű kőolajfinomítójának munkásai számára a napokban nyitották meg a poliklinikai rendelőt.

GYIMESKÖZEPLAK

csikmegyei községben az ideiglenes bizottság vezetőiből álló bizottság házról-házra járva, felkereste a szegény dolgozó földműveseket és gyermekeiknek ruhaneműt, lábbelit ajándékozott. 130 szegény tanuló ruhaneműt, 14 pelting, ábbelit kapott ajándékba.

UZONKA-FÜRDŐ

háromszéki megyei községben jó alapokra épített kulturális munka folyik. Az ének, tánc és színjátszó csoportokon kívül a megyealakult olvasókörökben fellépetti tudását a hetven főből álló kis telep lakossága. Jól berendezett, gondosan vezetett internátusban 16 tanuló végezheti tanulmányait.

GYERGYÓUFALU

csikmegyei községben eredményes munkát végzett a RDNSz. Legutóbb a kultúrothonban főnökeiket rendezték, amelyen 136 nő vett részt. Kalákában szövik a színpadi függönyt, önkéntes munkával. A RDNSz tagjai szeminárium formájában fel-dolgozták Sztilin elvtárs rövid életrajzát is.

KÖZLEMÉNYEK

FELHÍVÁS AZ ELŐFIZETŐK HÖZ! Kérjük előfizetőinket, hogy birtokasukat a legrövidebb időn belül csekkleplep küldjék be. A KI-ADÓHIVATAL.

FELHÍVÁS!

A központi milícia népesedési hivatala közli, hogy azok a kolozsvári lakosok, akik új személyazonossági igazolványuk kiadására már jelentkeztek és jelentkezésük óta húsz nap eltelt — azonnal vegyék át elkészült igazolványukat. Akik a felhívásnak nem tesznek eleget, megnevezik a népesedési hivatal munkáját és ellenük a törvényes eljárást minden további figyelmeztetés nélkül, hivatalból megindítják.

magyar iskolában is megkezdődött a tehetségkutatás, hogy a zenében, színjátszásban, táncban, rajzban, stb. tehetséges gyermekeket megfelelő szakiskolába irányíthassák. Szavazásban 11 gyermek tűnt ki, énekben és zenében 13-an, táncban 11-en, rajzban 6-on, kiválóak.

A TEMESVARI

vasúti főműhely Matici Iosif nevű fűtője a kazáncsövek kitesztálásának kérdését ötletes szerkezettel oldotta meg. Az újítással a munka termelékenysége 50 százalékkal emelkedett.

BATUCA

aradmegyei község kőbányájának dolgozói ebben az évben is komoly sikereket akarnak elérni a termelésben, akárcsak a tavalyi Állami Terv során. Január első két hetében a kőbánya dolgozói 114 százalékkal termeltek többet, mint 1949 decemberében. Az egyéni versenyek jelen Gábor János és Biris György állnak, akik naponta 40—50 százalékkal termelnek túl a normát.

BILLEĐ

temesmegyei község szövetkezete az átszervezés után eredményes munkát végzett. A szövetkezet vezetősége a dolgozó parasztságnak fűszerrel és ruházzal cikkekkel való minél jobb ellátása érdekében új osztályokat és üzleteket nyitott. A gépköcsönöz osztályon 30 vetőgép, 1 traktor, 15 pár borona, 15 eke áll a dolgozó parasztnak rendelkezésére. A tejüzem naponta 80 liter tejet dolgoz fel. A szövetkezet péksége a dolgozó parasztnak kenyérrel látja el, a villanytelep pedig áramot szolgáltat az egész községnek. Van a szövetkezetnek borbélyműhelye, dohánytözséje, italmezeje és étkezdeje. A vezetőség tervbevette sertéshizlalda létesítését és két fióküzlet nyitását, valamint darálómalom felállítását.

AKNASUGATAG

máramarosmegyei község szakszervezeti kultúracsoprtja a MNSz és az IMSz kultúracsoprtjával karöltve, sikerrel adta elő Lucia Demetrius „Az ingadozó” című háromfelvonásos színművét.

A TEMESMEGYEI

MNSz-szervezet a megye területén 34 községben szervezett esti tanfolyamot. Az újabb munkaterv alapján további 37 helyi szervezetnél létesítenek esti tanfolyamot.

1950-ben:

10 milliós beruházás révén 520 százalékkal emelik a termelést

a szatmári cserép- és téglagyárban

SZATMAR. — (Tudósítónk-tól). 1950-ben több téglára és cserépre lesz szüksége a nagybányai bányavidéknek, mint az elmúlt 25 év alatt. Ezt a hatalmas mennyiséget első sorban a szatmári kerámiai ipar termeli. Az Állami Terv előírásainak megfelelően három szatmári cserép- és téglagyár 520 százalékkal haladja túl elmúlt évi teljesítményét.

A tavaly márciusban egyetítették az Első Szatmári Cserép- és Téglyagyarat Szatmár másik két téglagyárával, a volt Kerámia és Willinger téglagyárral. Az egyesítés után rendkívül megnövekedett a termelés. A harmadik évnegyedben 82 és a negyedik évnegyedben 90 százalékkal emelkedett a munka termelékenysége 1948-hoz viszonyítva. Az eredmények nemcsak a termelékenység fokozásában, hanem a költségmegtakarításban is jelentős mértékben növekedtek.

Legnagyobb súlyt az önköltségi ár csökkentésére fo-

ditották. Eredmény a negyedik évnegyedben mutatkozott: 11 százalékkal csökkent az önköltség. A gyors égetés folytán 16 százalékos fűtőanyagmegtakarítást értek el.

A villamosenergia felhasználásának csökkentésével is lényegesen kisebbítik az önköltséget. Ezen a téren most vezetik be az újítást: a cserép- és téglaprések hajtására minden géphez külön villanymotort szerelnek. Jelentős megtakarítást eredményez ez, mert csupán annyi villamos energiát fogyasztanak, amennyi a gépek üzemeltetéséhez szükséges.

TIZMILLIO LEJES

BERUHAZAS

Tavaly 1 millió 100 ezer lejes összeget fordítottak beruházásra. Az idén 10 millió lejt fordítanak az üzem fejlesztésére. A beruházást elsősorban szárítók építésére fordítják. A kemencék kifűnőben működnek. Az égetési időt csökkentik, hogy többször igénybe vehessék a kemencéket.

Ebben az évben üzembe helyezik a németek által szétrombolt volt Első Szatmári Téglyagyarat, amely a téglatermelés 45 százalékat biztosítja. Az építési munkálatokat áprilisban fejezik be.

Nagy gondot fordítanak a szakmunkások nevelésére és továbbképzésére. Az elmúlt évben 33 hallgató végezte el sikeresen a szakmai tanfolyamot. A Nagyváradon szervezett tanfolyamon egy szakmunkást égetőmesterré képeztek ki. Az üzemből három dolgozó könyvelői tanfolyamon vesz részt a fővárosban. Nyolc dolgozót pedig Szatmáron képeznek ki könyvelővé. Rövidesen a gyár két él munkása, Gombos Teréz és Rácz István, nyolc-tíz hónapos tanulmányútra megy a Szovjetunióba. Ottartózkodásuk alatt tanulmányozzák és elsajátítják a szovjet dolgozó munkamódszereit s hazatérésük után közreműködnek a gyár termelésének fokozásában.

N. G.

VILÁGOSSÁG SPORT

A női sakkvilágbajnokság

A szovjet sakkjáték fölénységét igazolta

A napokban fejeződött be Moszkvában az első női sakkvilágbajnokság, mely a szovjet nők hatalmas sikerével végződött. A világbajnoki küzdelmekről Szabó László nagymester, a kiváló magyar sakkozó az alábbiakat írja:

Több mint egy hónapig tartó rendkívül érdekes és változatos küzdelmek után Moszkvában befejeződött a női sakkvilágbajnokság. A versenyen 12 nemzet 16 legjobb sakkozója indult és a szovjet sakkozók az első négy helyet foglalták el.

A szovjet női sakkozók sikere nem véletlen. Szinte törvényszerűen következett azokból a lehetőségekből, amelyeket a Nagy Októberi Szocialista Forradalom nyújtott a kultúra fejlődéséhez. A forradalom után a Szovjetunióban a női sakkozók száma semmivel sem haladta túl más országokét. A sakkmozgalom széleskörű felkarolása azonban a nők között is talajra talált. Eleinte a női versenyeket külön rendezték, de a teljes mértékű egyenjogúsítás csakhamar megkövetelte, hogy ez a különbség eltűnjék. Ma már csak a szovjet bajnokságokat, városi bajnokságokat rendezik külön a nők részére, az összes többi versenyen férfiak és nők ugyanazon csoportokban, együtt szerepelnek. A szovjet női sakkozók képe tökéletesen megváltozott. Ma már többszer nő vesz részt a különböző egyéni- és csapatversenyeken, a jóllehet a legjobb férfiak színvonalát még nem érték el, de számosan vannak közöttük második-, első-, sőt mesterjelölt sakkozók is.

Az idei világbajnokság győztese, Ludmilla Rudenko, már évek óta elsőosztályú versenyző, aki komoly sikereket ért el a moszkvai és leningrádi csapatversenyeken. A háború előtt Leningrádban élt s miután a sakkolimpán erősen képezte magát, 1936-ban elnyerte a város női bajnokságát. A sakkolimpán kívül a fizikai sportokat is kedveli. Különösen jó úszó és több díjat is nyert. Az új világbajnok nő foglalkozására nézve közzéadja és jelenleg az egyik leningrádi nyomda munkaszervezési osztályának vezetője.

A második helyezett, Olga Rubcova, 15 éves korában tanult meg sakkozni. A háború előtt háromszor nyerte meg a szovjet női bajnokságot. A háború idején csak kevés időt szentelhetett a sakkozásra, de 1945 óta ismét erősen bekapcsolódott a versenyekbe. A másik két szovjet versenyző, Bjelova és Bikova a fiatalabb generáció tagja. Bjelova a háború utáni első szovjet bajnokságon tünt fel, amelyet nagy meglepetésre biztosan nyert a régi, tapasztalt versenyzők előtt. Bikova szintén a háború után volt több versenyen eredményes. Így legjobb eredményei közé tartozik Moszkva város női bajnokságának megnyerése is.

A négy szovjet versenyző más-más stílust képvisel. Rudenko és Bikova inkább pozíciójátékosok, akik óvatosan kerülnek a nagy komplikációkat. Ezzel szemben Bjelova és Rubcova igen vállalkozó szellemű sakkozók és nem egyszer éles kombinációs küzdelemben terelik játszmaikat.

A világbajnoki torna magyar résztvevője: Lángos Józsa holt-

versenyben a 10—11. helyen végzett. Helyezése talán rosszabb, mint ahogy sokan várták, de az a szívós ellenállás, amelyet még a legjobbak ellen is kifejtett, biztató jel fejlődésre nézve. Mentőségül szolgál, hogy a versenyre később érkezett Moszkvába és így, amíg a többi versenyzők pihenőnapot tartottak, Lángos Józsa-nak az elmaradt mérkőzéseket kellett lejátsszania.

A szovjet nők nagy sikerét különösen kiemeli az a körülmény, hogy a külföldi versenyzők majdnem valamennyien nagy nemzetközi gyakorlattal rendelkeznek. A francia de Sillans, aki otthonában a férfiversenyzők közt is vesztélyes ellenfél, Keller, a többszörös német bajnok, Trenner, a már több világbajnokságon szerepelt angol sakkozó és a két amerikai, Karff és Gresser tudása mégis kevés volt ahhoz, hogy a szovjet versenyzők vezető szerepét elhomályosítsa. Ez a világbajnokság ismét igazolta: a szovjet sakkozás fölénysége első sorban annak köszönhető, hogy mind a férfiak, mind a nők tudományosan foglalkoznak az elmélettel.

KOLOZSVAR-VARSÓ 5:4

KOLOZSVAR. — Zsúfolásig töltötte meg a Diákház nagytermet kedden délután a közönség, hogy tanuja legyen a Kolozsvár-Varsó asztali tenisz mérkőzésnek. A találkozó Kolozsvár 5:4 arányú győzelmevel végződött, miután Varsó már

4:2 arányban vezetett. A kolozsváriak közül Diamantstein és Paneth 2—2 győzelmet, Reiter 1 győzelmet aratott. A varsóiak győzelmeit Otramba (2), Gaj és Kawczyk 1—1 szerezte. A részletes beszámolót holnapi számbunkban közöljük.

AZ ÖKÖLVIVÓBAJNOKSÁG EREDMÉNYEI:

KOLOZSVAR. — Az országos bajnokságokért folyó ökölvívóküzdelmek során tegnap este pompás mérkőzések voltak. Eredmények:

PAPIRSULY: Hategan (CFR)—Wölkes (Vasas) döntetlen. Az első menetben Wölkes fölénységben harcolt ki, de a továbbiak során Wölkes kiegyenlítette pontelőnyét.

HARMATSULY: Ambrus IV. (CFR) kiütéssel győz a második menetben Imbulzan (Dermata) ellen.

KÖNNYŰSULY: Orosz (Vasas) pontozással győz Taiti (Dermata) ellen. Az est legsportszerűbb küzdelme — Chendean (Dermata) pontozással győz Nagy (Vasas) ellen. Chendean gyenge formát mutatott.

HARMATSULY: Szakács (Dermata) ellen Ambrus P. (Hadsereg) az első menet után feladja a küzdelmet. Szakács szépen, tisztán öklözött.

PEHELYSULY: Dorián (Dermata) pontozással győz Prootasa (Hadsereg) ellen. Kemény küzdelemben Dorián megérdemelt győzelmet arat.

Sia (Hadsereg) kiütéssel győz Nistor (Hadsereg) ellen. Az est legkeveseredetebbi küzdelme, az első menetben Nistor sokat támad, Sia nyugodtan védekezik. A második menetben Sia nagyszerű horogütésétől Nistor a földre került, föltápáskodik, majd még kétszer elterül és a mérkőzésvezető kihasználja.

Az utóbbi három mérkőzés volt csak hivatalos bajnoki mérkőzés.

Besztercén megnyílt a MNSz második esti tanfolyama

BESZTERCE. — (Levelezőnk-től) A Magyar Népi Szövetség besztercei szervezete az elmúlt napokban indította meg második esti tanfolyamát. A tanfolyamra a székely telepes dolgozó földműveseket szervezték be. A tanfolyam keretében hetenként kétszer tartanak ideológiai és politikai előadást. Az előadásokon a hallgatók jegyzeteket készítenek, segédanyagot, brosúrákat kapnak a lecke anyagához. Így készülnek fel a szemináriumokra. Szeminárium után közösen megvitadják a lecke anyagát, majd hozzászólásokkal kiegészítik, hogy minden hallgató tökéletesen elsajátítsa a marx-lenini tanok alapismereteit.

A tanfolyam vezetésében nagy feladat hárul a tanítóságra. A tanítóknak jól fel kell készü-

niük az előadásokra, hogy a nép nyelvén tudjanak beszélni, mert csak így oldhatják meg azt a nagyszűri feladatot, amely ebben a kérdésben reáruk hárul.

Gaál Imre

DETTA

temesmegyei község ideiglenes bizottsága munkatervet készített az 1950-ik évre. A munkatervbe főképpen ama munkálatok végrehatását foglalta, amelyek szorosan összefüggnek Állami Tervünk célkitűzéseinek megvalósításával, a dolgozók életszínvonalának emelésével. A munkaterv során emelik a községi malom termelékenységét, ugyanis a hengerek számát kettővel növelik. Ennek révén a malom több ezer kiló lisztet többet örölhet. Az új terv keretében olajtűt is felszerelnek. Ez a dolgozó földműveseket mentesíti attól, hogy az olajosmagvak kisorsolására más községbe menjenek.

A nagykarolyi gépközpontban

az elmúlt évi tapasztalatok felhasználásával készülnek a tavaszi munkára a traktoristák

NAGYKAROLY. — (Tudósítónktól.) A nagykarolyi gép- és traktorállomáson a tavaszi mezőgazdasági munkára készülnek a dolgozók. Javítják a gépeket, élesítik az ekéket, üzemképes állapotba helyezik a traktorokat. A traktorokat külön műhelyekben, gyártmányok szerint javítják. A dolgozók felülvizsgálják

a motorokat, kitakarítják valamennyit, s elvégzik a javítványokat.

Felkerestük a nagykarolyi traktorállomást. Megnéztük a javítási munkálatokat. A traktorjavító műhelyben Sajtos Sándor, a javítócsoporthoz vezetője a következőket mondta:

„Előbb elvégezzük a munkát...”

— A munkálatokat február 1-re végezzük el. A munka olyan iramban folyik, hogy az előirt időnél hamarabb végezzük el a javításokat. Feladatunkat igyek-

szünk olyan gondosan végezni, hogy a tavaszi munkák ideje alatt, üzemhiba nélkül dolgozzanak a traktorok.

A traktorok javításával pár-

Újabb véderősítések a Szovjetunióban

A Szovjetunió aszályos vidékein — a természet átalakítására irányuló terv végrehajtása során — az idén 18.000 hektárnyi erdőt ültetnek. Az 550 kilométer hosszúságú erdősítendő terület számára már kiválogatták az illető vidéknek legjobban megfelelő fa- és cserjefajtaikat.

Az erdőültetéshez szükséges anyag és magmennyiség biztosítva van. Sok helyen Liszenko Trofim akadémikus fészékbeültetési módszerét alkalmazzák. Ezzel jelentékenyen csökkentik az ültetés idejét és sok munkát takarítanak meg. Azokban a körzetekben, ahol a véderősítések keresztül vonulnak, erdőszeteli kirendeléseket létesítenek, s felszerelik őket a gépesített ültetéshez szükséges minden eszközzel.

Az erdőgondnokságok és erdőszeteli kirendelések munkásai a talaj jobb előkészítésére, a kolhozparaszti és a szovhozmunkások segítségével megőrzik az illető terület bótakaróját. (Agerpres)

huzamosan a többi mezőgazdasági gépeket is kijavítják. Eddig 58 gépet és 18 velőgépet helyeztek üzemképes állapotba. A cseplőgépek javítását is megkezdték. A 28 cseplőgépéből 18-at már megjavítottak.

A nagykarolyi traktorállomás dolgozói a tél folyamán nem csak a gépek kijavítására, hanem az új traktoristák nevelésére is nagy gondot fordítanak. A traktorállomás vezetősége a tél folyamán előkészítő tanfolyamot indított, amelynek 20 hallgatója van. Ezek gyakorlati és elméleti oktatásban részesülnek.

Az idei előkészületek során a gépállomás dolgozói felhasználják az elmúlt évi munkájuk tapasztalatait. Az elmúlt évben nem készültek fel eléggé a munkálatokra, aminek következtében az őszi munkatervet csak 87 százalékban teljesítették. Tavaszi munkatervüket 143 százalékban végezték, el ugyanakkor azonban a cséplési munkálatokkal megkészték. A munkát az hátráltatta, hogy a traktorok üzemi zavar miatt gyakran szüneteltek.

AZ IDEIGLENES BIZOTTSÁGOKNAK FOKOZOTTAN KELL TÁMOGATNIOK A TRAKTORISTÁKAT

A gépállomás dolgozói ebben az évben az ideiglenes bizottságok fokozottabb támogatását kérik. Az elmúlt évben Nagymajtény, Mezőterem és Csálnos községek ideiglenes bizottságai segítettek a traktoristákat. Biztosították ellátásukat és elszállásolásukat. Kismajtény és Genes községekben azonban semmi támogatást nem kaptak a traktoristák. Ezekben a községekben az ideiglenes bizottságok nem teljesítették a gépállomással kötött megállapodást. A gépállomás dolgozói a szállás kérdését ebben az évben megoldják. Lakókozsikat rendeznek be, ezeket a traktorok kivontalják a munkahelyre, így a traktoristáknak nem kell időt vesztegetniük azal, hogy szállás után járjanak. A lakókozsiknak másik előnye az, hogy a községektől távol dolgozó traktoristák helyszínen tudnak megpihenni, amivel időt és fáradságot takarítanak meg.

A traktoristák nemcsak szakmai, hanem ideológiai téren is készülnek a tavaszi munkákra. Minél jobb munkát akarnak végezni a dolgozó földművesek javára.

A néptanácsokról

Románia hosszú ideig a földesurak és a polgárok hazája volt. Ővek volt minden vagyon és gazdaság. Az állam a földesurak és polgárok érdekeit védte, védte vagyonukat és azt a jogukat, hogy elnyomják a dolgozó népet. A földesurak és a polgárok állama olyan hatalom, amely kizárólag az ők, a tőkés érdekeit védi. Ez az érdeke pedig homlokegyenest ellenkezik a dolgozók érdekeivel.

1917-ben a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmével megteremtette a Szovjetuniót, a szovjet-államot. Ez az első állam, amely nem a földesurak, a tőkés érdekek, nem a kizsákmányolók, hanem a dolgozók érdekeit védi. A szovjet állam megteremtésének rendkívül nagy jelentősége van. Az egész világ dolgozóit elélt bebizonyította azt, hogy a tőkés és földesurak államát meg lehet dönteni, el lehet venni a hatalmat a kizsákmányolótól. A Szovjetunió példát szolgáltatott a még lenyomás alatt lévő országok számára. Így a mi országunkban is, a Szovjetunió munkásságának példáját követve, még keményebben kezdtek harcolni a munkások. A földesurak törvényen kívül helyezték a Román Kommunista Pártot, a Párt azonban törhetetlen akarattal harcolt tovább a munkásokért. A földesurak és a polgárság államának megdöntésére, 1944 augusztus 23 után, amikor a Szovjet Hadsereg felszabadította országunkat a hitleri iga alól, hozzákezdhetünk a népi demokratikus állam megteremtéséhez. Ebben az államban a dolgozó parasztsággal szövették munkásoké a hatalom. A népi demokratikus állam hatalom kizárólag csak a munkások és a dolgozó paraszti érdeket védi a földesurak és a tőkés ellen.

A felszabadulásunk óta eltelt öt esztendő alatt eredményes harcot folytatott a munkások, a Pártjának, a Román Munkáspárt vezetésével. A harc mélyreható eredményeket hozott, forradalmi átalakításokat, amelyek lényegesen megváltoztatták a dolgozók életét. Ma, népi demokratikus államunkban a dolgozók eddig soha nem élvezett szabadságjogokban részesülnek. A hatalom a dolgozó nép kezében van. A dolgozó nép az elnyomók és fosztogatók elleni harcra, a kizsákmányolás tel-

jes megszüntetésére és a szocialista rendszer építésére használja fel hatalmát.

Az államhatalom gyakorlásának szervei a néptanácsok. A régi államgépezet akadály volt a szocializmus építésének utjában, ezért új államgépezetet kellett létesíteni. A néptanácsok fegyvert jelentenek a dolgozó nép kezében, a nép elleni elleni harcban. A néptanácsok révén a dolgozók millióit vontuk be a szocializmus építésébe, a szocializmus feladatait teljesítésére folytatódtak harcba. A néptanácsok révén a dolgozók valamennyien részt vesznek az állam vezetésében. A közügyeket a megyei, a járási és a községi tanácsok intézik majd a jövőben, ma pedig az ideiglenes bizottságok.

Felmerül a kérdés, hogy miként működik a falusi néptanács? A falusi néptanács csak akkor dolgozhat jó eredménnyel, ha jól megszervezik. A néptanács szervezése a következő: a falunak szavazásra jogosult dolgozó minden négy évben egy-egy alkalommal megválasztják a falusi néptanács tagjait. Ezek a községi képviselők. A néptanács azonban nem ülhet össze minden nap. A falu ügyeivel mégis kell foglalkoznia, állandóan foglalkoznia. Ezért a néptanács saját tagjai közül megválasztja a végrehajtó bizottságot. A végrehajtó bizottság feladata megvalósítani a néptanács időközben hozott összes határozatait. A végrehajtó bizottságnak három tagja van, akiknek munkáját állandó bizottságok támogatják. Így mezőgazdasági ügyekkel a mezőgazdasági, közegészségügyi, az iskola ügyekkel pedig a tanügyi bizottság foglalkozik. Ilyen módon a néptanács munkájába a dolgozók széles rétegei vesznek részt. A néptanács intézi a falunak minden kérdését. A néptanácsok azonban csak akkor tudják teljesíteni feladataikat, ha munkájukat a Párt irányítja és támogatja tevékenységüket. A néptanácsok munkájáról, a Román Népköztársaság, a dolgozók hazájáról ír a falusi pártaktívák tanfolyamai részére kibocsátott, a Román Munkáspárt kiadásában megjelenő sorozat nyolcadik füzeté, amely felvilágosító erejű, tanulságos olvasmány minden dolgozó számára.

Öt megye állatorvosai részére továbbképző tanfolyamot rendeztek Szatmáron

SZATMÁR. — (Levelezőnk-től.) A szatmármegyei ideiglenes bizottság állategészségügyi osztálya, Szatmár, Szilágy, Szamos, Bihar és Máramaros megyék állatorvosai részére ideológiai, politikai nevelő s szakmai továbbképző tanfolyamot létesített. Ezen a tanfolyamon öt megyéből 71 állatorvos vett részt.

A tanfolyamon tapasztalatos eszközökkel az állatorvosok Közösen megvitatták azokat a nehézségeket, amelyek állategészségügyi téren felmerülnek. A megbeszélések során értékes tapasztalatokat szereztek Bader dr. állatorvostól, aki felismeri a szarvasmarhánál egy betegséget, amelynek megállapítása mindezt nagyon nehéz volt. Bader dr. kimutatta a betegség tüneteit és azt a módszert, amellyel könnyen felismerhető a betegség.

A tanfolyam hallgatói megvitatták az egészségügyi minisztérium által kiadott kérdéseket az állatbetegségekre vonatkozóan. Az állatbetegségek leküzdése és megelőzése érdekében a tanfolyam hallgatói tanulmányozták a szovjet állatorvosok tapasztalatait.

Különös gondot fordítottak a borkukacok kiirtásának tanulmányozására, amely igen nagy károkat okoz a növények állatok bőrében. Ezek akadályozzák az állatok fejlődését is.

A tanfolyam befejezése után az állatorvosok új munkalendülettel és a szovjet állatorvosok munkamódszereit megismerésével fogtak hozzá az Állami Terv reájuk eső részének teljesítéséhez. Suta László

Eredményesen dolgozik a tordamegyei ideiglenes bizottság munka- és népjóléti ügyosztálya

TORDA. — (Tudósítónktól.) A tordamegyei ideiglenes bizottság munka- és népjóléti ügyosztálya az elmúlt évben jelentős eredményeket ért el. Fél év alatt 8127 munkanélkülit juttatott kereseti forráshoz. 141 ifjút helyeztet el iparostanulóknak, 177 mesterséget tanult ifjút szabadított fel és látott el szakmai bizonyítvánnyal. A tordai és a ludasi szakiskolákban 625 tanulót vett fel. Ezenkívül 460 kiöregedett munkásnak folyósi-

tott öregségi járadékot. 36 szegénysorsú család meghalt hozzátartozóját temettette el. Erre a célra 260 ezer lejt utalt ki 222 hadirokkantnak intézte a nyugdíj ügyét. 200 szegény gyermeket közel két millió lej segítségével rendezett. 65 gyermek internátusokban teljesen ingyen tanul és ellátást kap.

Az ideiglenes bizottság munka- és népjóléti ügyosztálya az 1950-es évben még szélesebb körű munkát fejt ki.

Fejlődő iskola Szamosfalván

Az 1950. évi Állami Terv a nehézipar fejlesztése, a mezőgazdaság gépesítése, valamint a nemzetgazdaság minden irányú fejlesztése mellett, a népnevelés széleskörű támogatására is hatalmas összegeket irányoz elő.

Ezt a tényt igazolja a szamosfalvi magyar tannyelvű elemi iskola 1950. évi költségvetése is. A négy osztályos iskola, ahová közel 70 gyermek jár, ebben az évben az ideiglenes bizottságtól 32.500 lej költségvetést kapott. Az elmúlt évben az iskolának nem volt semmi fedezete a kiadásokra. Ezt a nehézséget úgy hidalta át az iskola vezetője, hogy került a kiadásokat. Nem vásároltak semmit. Ennek aztán bizonyos, nem kívánatos visszahatása volt. Az iskola falai díszítés nélkül, meszeletlenül éktelenkednek. A tanítóknak nem lett volna szabad megedgedniük azzal, hogy a falon csak az egyik negyedikes tanuló rajzaival díszített falujáság, meg Kabuc Ilonka, harmadik osztályos kislány találatkonnyan összeállított képesújsága legyen. A tanítóknak kezdeményezniük kellett volna, mozgósítani, biztatni a gyerekeket arra, hogy elvégezzék az osztálydíszítést. Bár jelentős eredmény az, hogy a falujáságra maguk a gyerekek írják a cíkkeket, de ez még nem mentés annak ellensúlyozására, hogy az osztályban nincsenek jelzavak, képek.

Az osztálydíszítés nem tilkrözi azt a lépkört, amelyet minden egyes iskolának tilkröznie kell. Az kétségtelen, hogy Rek Erzsébet tanító eredményesen foglalkozik a gyermekekkel. Nevelési téren jó eredményeket könyvelhet el. De a jövőben még fokozottabban kézbe kell vennie a gyermekek nevel-

sét. A tanítónő, akit nagyon szeretnek a gyerekek, az iránta való ragaszkodást kihasználva, további komoly eredményeket érhet el. Ebben a munkában az ideiglenes bizottságnak segítséget kell adnia és segíteniük kell a tömegszervezeteknek is. A gyermekek nagyon szeretnek olvasni. A gyermekeknek ezt az igényt ki kell elégíteni. Olyan könyveket kell a kezükbe adni, amelyek szórakoztatva nevelik őket. Oda kell hatni, hogy a gyermekek ne a nevelésre káros hatású körökben keressék meg azt a szórakozást, amit a multban az iskola nem biztosított számukra. Iskolakönyvtárat kell szervezni s azt olyan könyvekkel ellátni, amelyek a mai követelményeknek teljesen megfelelnek. Az ideiglenes bizottságnak támogatnia kell a létesítendő bábsházát tervét. Ez nem is kerül olyan nagy nehézségbe. Módot kell keresni rá, hogy a Rek Erzsébet tanító által beszerezett bábfigurák ruhát csináljanak. Így lehetővé válik a gyermekek vasárnap délutáni szórakoztató nevelése.

A tanügyi reform által az iskolákban teremtetett új szellem mekivánja a tanítóktól, hogy komolyan foglalkozzanak a gyermekekkel. Várkonyi László tanítónak is meg kell változtatnia eddigi magatartását. Helytelenül, a régi szellemben neveli a fiatalokat, akik így jellemzik őt: „a tanító bácsi mindig kiabál”. A tanítóknak kezükbe kell venniük az iskolákban tanulókat. Foglalkozniuk az ifjúsággal fokozottabban, mint eddig. A mult elmaradottságát el-sőprő kultúrradicalizmusnak Szamosfalván is fel kell ráznia az alvókat.

(N. B. I.)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 1 lej, szombaton 7 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 60 lej, szombaton 70 lej. Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 10 lej. Cim a kiadóban és jelleges hirdetésekéül 20 lej pótdíj fizetendő.

ADAS-VETEL

ELADÓK: modern, diófa vitrin 8000, kistálaló 8000, nagytálaló 15.000 lejt, álló ingaóra 25.000 lejt. Cim a kiadóban. 11130

MEGVETELRE keresünk jó állapotban lévő 50 darab székot és Berkel-mérleget. Ajánlatokat Horea-ut 108. I. emelet. 11184
KERÉSEK tiszta, járókás gyermekágyat matrácával. Ajánlatokat 8-tól 3-ig Zörgő, Mócok-utja 10. 11200

VILLANYPATEFON, hordozható és használt fehér butorok olcsón eladó. Széchenyi-tér 31. I. emelet, ajtó 9. 11201

MODERN, diófurnóros ebédész eladó. Tutunuluf-Dohány-utca 24. hátul félemelet. 11202
EGY- VAGY KETHARIKÁS GAZREZSŐT veszek. Cim a kiadóban. Gr. 261

ELADÓ vízmelegítő (autogeyzer) palack vagy földgázhoz és fehér ajtó tokkal Dónát-ut 31, délután 4 óráig. 11206
KÜLFOLDI ELSŐRANGU ANYAGBÓL magas termetre, fekete férfi ruha, teljesen új, rávarrható külön szmoking-hajtókával eladó. Cim a kiadóban. Gr. 262

TÜKRÖS TOILETTE, csillár, taft-ruha magas termetre, pluszdiány eladó. Érdeklődni 1-3-ig, Jókai-utca 25, földszint, ajtó 3. 11203

ELADÓK: jébedőszekrények, asztalok, székek, sodronyos vaságy, íróasztal, ruhaszekrény, spárgaszőnyeg. Mócok-utja 84. 11209

HATAS DIVANY eladó. Fürdő-utca 20, I. emelet, Rigó. 11212

JÓKARBAN levő női és egy-negyedés gyermek-kerékpár eladó. Dohány-utca 32, Papp. 11211

SEZLON jó karban eladó. Petru Maior-utca 11, ajtó 4. 11216

KÉT DARAB gyönyörű, modern, felsőrészes kandelabó eladó. Cim a kiadóban. 11217/a

IRÓASZTAL, modern, masszív, politúros eladó. Dónát-ut 210. 11217

VARRÓGÉP és két ruganyos ágybetét eladó. Sétateri teniszpályán, felügyelőnél. 11218

ELADÓ KEZI SZÖVŐSZÉK, 160 cm széles anyag szövésére is alkalmas. Cim a kiadóban. 11225

DÁNIEL-KÁLYHA, tavaszi női kabát és női ruhák sürgősen eladó. Ciordás (Csordás)-utca 17. (Volt Lehel-utca). 11224

KONYHABERENDEZÉS olcsón eladó. Malom-utca 10. 11226

ELADÓ kétéhres főzőkemma. Baba Novac-tér 12. 11229
ELADÓ masszív fehér keményfa háló, francia duplaágyval. Bolinteanu 17. Szuterin. 11229-a

JÓKAI-utca 10. szám alatt január 27-én délelőtt 10 órakor árverésre kerülnek tükrök, hajszárítógép, mosdókagylók, stb. 11230

INGATLAN-LAKÁS
ELCSERELNEM gázgyárral szemben levő vízvezeték, külön pincevel, padlással rendelkező nagy, különbejáratu szobát, szoba-konyhával, klinikák vagy sétater környékén. Költözöködsi költséget térítik. Dr. Eisikovits, Dézsma-utca 35. 11203

VENNEK 2, esetleg 3 szoba, komfortos házat. Ajánlatokat „Családi ház” jellegre a kiadóba.

VESEK Attila-uti negyedben üres telket. Cimeket „Üres telek” jellegre a kiadóba. 11203

ELCSERELNEM kolozsvári kertes villát magyarországi ingatlanra. „Csere” jellegre.

VESEK Györgyalvi-ut környékén kisebb családi házat. Cim a kiadóban. 11210

TEMESVÁRI 2 szoba konyhás, komfortos lakószobát elcserelem kolozsvári hasonlival. Cim a kiadóban. 11222

MAGYAR SZINHÁZTOL párszáz méter távolságra 3000 négyzetméter telek 60.000, Attila-negyed elején modern félház: 2 szoba, konyha, komfort és egy garsonier 400.000, valamint több kisebb-nagyobb családi villa, örök-lakások, telkek, gyümölcsösök sürgősen eladó. Vulcan ingatlanforgalmi, Molotov-utca 24. 11227

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

GYÜMÖLCSÖS - LUCERNÁS. Kerekdomb környékén olcsón eladó. Egy hold: 60 gyümölcsfával, nagy faépülettel, cserépfedéllel, elfoglalható szoba, konyha, istálló, nagy szin, villany, kut. Értekezni helyszínen Veress Sándor hegy-pászternál vagy Zola-utca 1., házfelügyelőnél. 11228

SZINHÁZ - MOZI - OPERA

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZINHÁZ MÜSORA:

Szerdán, január 25-én, este fél 8 órakor: **A FURFANGOS ÖZVEGY.** (Nyolcadszor.)
Pénteken, január 27-én, este fél 8 órakor: **A FURFANGOS ÖZVEGY.** (Kilencedszor.)

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MÜSORA:

Január 26-án, csütörtökön este fél 8 órakor: **DON PASQUALE** vigopera 3 felvonásban, 5 képből. Sorozatszám: 478.
Január 29-én, vasárnap este 8 órakor: **CIGÁNYBÁRÓ.** Sorozatszám: 479.

A ROMÁN NEMZETI SZINHÁZ MÜSORA:

CSÜTÖRTÖKÖN, január 26-án, este 8 órakor: **Zsákba macska.** (Sacu) cu surprize. Bemutató előadás.
SZOMBATON, január 28-án, este 8 órakor: **Othello.**
VASÁRNAP, január 29-én, este 8 órakor: **A vezérigazgató ur.** (Domnul Director General.)

MUZIK MÜSORA:

CAPITOL: *Zeng a völgy.* Előadások kezdete: Fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.
MAXIM GORKIJ: *A szép szemedért.* Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.
MUNKÁS MOZGÓ: *Tengeri farkasok.* Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.
NÉP MOZGÓ (POPULAR): *Zeng a völgy.* Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

UJ IDŐK: Romfilm hirdető. Dinamo (Moszkva)—Vasas (Budapest) futballmérkőzés. — A szűz technikája. 4 felvonás. — Három kis ördög. Színes rajzfilm. 3 felvonás. — Vasárnap délelőtt 11 és 12 órakor matiné.
URANIA: *A szép szemedért.* Előadások kezdete: Fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.
VÖRÖS CSILLAG: *A Corone-háromas.* Előadások kezdete: 4, 6, 8 és 10 órakor.

Elveszett okmányok

PIERDERI DE ACTE

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztettek és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánítják:

Urmatoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mână oricui: s'ar afla:

1. **KUJBUSZ FERENC,** Cluj, Str. Caramidarilor Nr. 136, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fara numar din anul 1945, eliberat de Politia, Cluj. 11096

2. **BURGER MARGARETA** Cluj, Str. 6 Martie Nr. 28, bon de consignatie Nr. 695 R. 1, eliberat cu data de 4. Noemvrie 1949 de Intreprinderea Comerciala de Stat „Consignatia” Cluj. 11109

3. **USURELA LAZAR** Cluj, Str. Eugen Brode Nr. 7, carnetul de pensie Nr. 1175, eliberat de Administratia Financiara Cluj, pe baza Deciziei Nr. 40284, eliberat de Ministerul Apararii Nationale. 11112

4. **SELÉNYI SUSANA** Cluj, Str. Balcescu Nr. 14, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 39.554/1947, eliberat de Politia Cluj. 11123

5. **ANTONI LUDOVIC,** Cluj, Str. Manastur Nr. 68, Foia de Circulatie a birjei Nr. 61, eliberata de Serviciul Circulatiei a Militiei Cluj. Tkv (SI)

6. **PÁLFI MARIA,** Cluj, Str. Dónát Nr. 116, Carnetul Sindical Nr. 10.226/329, eliberat de Sindacatul Salariatilor Invatatori si Cartea de membru, eliberata de Cooperativa „Victoria” din Cluj. Tkv (SI)

7. **UZINELE „JÁNOS HERBÁK,”** fabrici de piele si incaltaminte, Iuj, Piata Jdanov, Nr. 4-5 anunta pierderea unei autorizatiuni pe numele CONSTANTIN TEOHARIE, Nr. 321/947, eliberata de Oficiul P. T. T pentru curierul propriu din Bucuresti. Tkv (SI)

USIC

értesíti a kereskedőket (beleértve az 1949. évben megszűnt cégek tulajdonosait is), hogy az adóvallomások benyújtásával kapcsolatos kérdések megbeszélésére

január 25-én, szerdán délután 3 órakor

a Szakszervezetek Székházában (volt Városháza) nagyteremben megtartandó gyűlésen jelenjenek meg.

„Vörös Csillag” mozgó

bemutátja a

CORONA HÁRMAS

című német filmet

Izgalmas circuszfilm az artisták életéből

Főszerepben:

Walter Werner és Herbert Hübner

Előadások kezdete 4, 6, 8 és 10 órakor

MUNKÁS MOZGÓ

bemutátja a

Tengeri farkasok

című filmet

Főszerepben: L. Smirnova és A. Abricasov

Magyar és román feliratokkal

Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor

8. **VARGA IULIANA** Cluj, Str. 6 Martie Nr. 7, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 3617/1947, eliberat de Politia Gherla. 11132

A RNK „Vöröskereszt” kolozsvári fiókjának II-ik kerületre meghívja összes tagjait az 1950. január 26-án, csütörtökön délután 5 órakor a megyei színház nagytermében, Szabadság-tér 24. szám (Uj Idők mozgó felett) megtartandó plenáris ülésére.

Kerületi vezetőség.

Herbák János Művek

keres azonnali telvételeire

8 lakatosi,

8 vasesztergályost,

4 gépszij-varró-munkást és

5 géplronót.

Az érdekeltek a központi épület 8-as számú szobájában jelentkezzenek.

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-ut 6, II. emelet. Telefon 18-33. — Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 18-11. — Laptulajdonos: „Petőfi” Laptulajdonosi RT.

Feladó szerkesztő: **LAZAR JOZSEF.** Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekkszáma: 40.622.

HETI LOTO

A január 16-iki húzásokon összesen 54-en nyertek.
A nyeremények a következőképen oszlanak meg:

I. csoport:	Buletinszám	Játékkombináció
Seria O.A.	169.242	90, 81, 25
	174.768	5, 25, 9
Seria O.P.	137.676	18, 81, 90
	144.860	5, 31, 90
Seria P.	125.307	81, 18, 90
	125.308	81, 18, 90
	130.491	25, 18, 90
	137.602	90, 25, 5
	140.069	18, 28, 81

Az első csoportból 9-en fejenként 22.642 lejt nyertek.
II. csoport:
Seria O.A. 952.115 22, 74, 69
Seria P. 136.979 22, 42, 82

A második csoport: 2 nyertőle egyenként 101.880 lejt nyert
A III-ik csoportból 43 buletinnel nyertek, egyenként 2.369 lejt.

ATELIERELE GRAFICÉ No. 6, Cluj, Str. Brassai No. 5-7, Inreg. M. F. Sect. Inreg. Firmelor sub No. 1476/1949.

Taxa postală plătită în numerar conf. aprob. Dir. Gen. PTT No. 223.204/42.